

Stručný analytický komentář

Odvětví finančního zprostředkování (CZ-NACE 64 – 66) vykázalo v 1. – 3. čtvrtletí roku 2009 pokles průměrného počtu zaměstnanců ve fyzických osobách o 1,7 %. Průměrná mzda fyzických osob se meziročně zvýšila o 2,1 % na 45 524 Kč.

Výsledek hospodaření v odvětví se od ledna do září oproti stejnému období minulého roku zvýšil o 74,0 %. Na tomto růstu se podílely všechny sledované instituce, vyjma penzijních fondů, kterým zisk mírně klesl.

Bankovní peněžní instituce (CZ-NACE 64.19 - banky, spořitelny **bez ČNB**) realizovaly za leden až září roku 2009 celkové výnosy ve výši 171,8 mld. Kč, z toho finanční výnosy tvořily 169,5 mld. Kč. Z celkového objemu nákladů komerčních bank a spořitelen ve výši 114,7 mld. Kč připadalo na finanční náklady 62,0 mld. Kč.

Výsledek hospodaření u bankovních peněžních institucí je oproti rozdílu celkových výnosů a celkových nákladů vyšší o zisk (nižší o ztrátu) z vybraných finančních a jiných operací (jde např. o operace devizové, derivátové nebo o obchody s cennými papíry), u kterých nejsou podle nové metodiky od roku 2007 sledovány výnosy a náklady avšak jsou sledovány výsledkově, tj. jako zisk nebo ztráta z těchto finančních a jiných operací.

V 1. – 3. čtvrtletí 2009 činil rozdíl celkových výnosů a celkových nákladů 57,1 mld. Kč a ztráta z vybraných finančních a jiných operací 8,9 mld. Kč. Bankovní peněžní instituce tak dosáhly hospodářského výsledku před zdaněním ve výši 48,3 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 9,5 %.

Během 1. – 3. čtvrtletí bylo ve všech 37 bankách a stavebních spořitelnách zaměstnáno v průměru 38 426 zaměstnanců, což je o 2,7 % méně než ve stejném období roku 2008. Průměrná mzda fyzických osob pokračovala v rostoucím trendu (meziroční nárůst o 3,5 %) a dosáhla hodnoty 49 369 Kč.

Výnosové úroky tvořily v prvních třech čtvrtletích roku 2009 částku 131,8 mld. Kč, nákladové úroky 54,8 mld. Kč. Výnosové úroky se tak meziročně snížily o 6,9 % a nákladové klesly o 21,5 %. Úroková marže komerčních bank stoupla z 71,7 mld. Kč v 1. – 3. čtvrtletí 2008 na 77,0 mld. Kč v 1. – 3. čtvrtletí 2009.

V porovnání s koncem 3. čtvrtletí 2008 byl zaznamenán pokles počtu platných smluv o stavebním spoření o 2,1 % (celkem 5 598 282 platných smluv o stavebním spoření k 30. 9. 2009 oproti 5 720 362 smlouvám k 30. 9. 2008). Počet platných smluv ve fázi spoření představuje 87,0 % z celkového počtu platných smluv a ke konci 3. čtvrtletí 2009 dosáhl hodnoty 4 872 020, což bylo o 152 726 méně než ke konci stejného období minulého roku.

Nebankovní peněžní instituce (CZ-NACE 64.9 a 66) vykázaly zisk před zdaněním ve výši 38,1 mld. Kč za 1. – 3. čtvrtletí roku 2009. Ve srovnání se ziskem 7,9 mld. Kč, kterého dosáhly ve stejném období předchozího roku, je to zvýšení o 382,8 %.

Investiční společnosti a fondy (CZ-NACE 64.9, ISEKTOR 123*) vytvořily v průběhu období od ledna do září 2009 zisk ve výši 10,2 mld. Kč, ve stejném období loňského roku vykázaly ztrátu 9,6 mld. Kč.

Finanční leasingové společnosti (CZ-NACE 64.91) dosáhly za 1. – 3. čtvrtletí roku 2009 zisk před zdaněním ve výši 3,8 mld. Kč. Došlo tak ke snížení zisku o 7,6 % oproti stejnému období roku 2008.

Celkové výnosy byly v 1. – 3. čtvrtletí roku 2009 ve výši 95,2 mld. Kč, což představuje 79,0 % hodnoty dosažené ve stejném období předchozího roku.

Celkové náklady ve výši 91,4 mld. Kč v 1. – 3. čtvrtletí 2009 představují 78,5 % hodnoty stejného období roku 2008.

Pojišťovny (CZ-NACE 65.11 a 65.12) a **specializované zajišťovny** (CZ-NACE 65.20) dosáhly za leden až září 2009 zisk před zdaněním ve výši 16,2 mld. Kč, což je o 174,5 % více než dosáhly ve stejném období 2008.

Pojišťovny v průběhu 1. – 3. 2009 vybraly na předepsaném hrubém pojistném částku 105,2 mld. Kč, což představovalo 36,5 % z celkových výnosů pojišťoven. Výše předepsaného hrubého pojistného vzrostla meziročně o 1,3 %. Pojistné náhrady byly vyplaceny ve výši 57,8 mld. Kč, tvořily tedy 21,2 % celkových nákladů. Náklady na pojistná plnění se meziročně zvýšily o 17,1 %. Stav rezervy životního pojištění od počátku roku do 30. 9. 2009 vzrostl o 12,4 mld. Kč na úroveň 219,3 mld. Kč.

V 1. – 3. čtvrtletí 2009 bylo ve všech 54 pojišťovnách v průměru zaměstnáno celkem 14 610 fyzických osob. Oproti stejnému období předchozího roku tak došlo k poklesu o 0,1 %. Průměrná měsíční mzda fyzických osob činila 40 550 Kč, tj. o 0,3 % méně než ve stejném období roku 2008.

Během 1. – 3. čtvrtletí 2009 bylo uzavřeno 7 390 753 pojistných smluv na neživotní pojištění, což bylo v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 0,8 % méně. Pojistných smluv na životní pojištění bylo ve sledovaném období uzavřeno 675 055, což představuje pokles o 4,2 %.

Penzijní fondy (CZ-NACE 65.30) v 1. – 3. čtvrtletí 2009 vytvořily 2,2 mld. Kč zisku před zdaněním, tj. o 5,7 % méně než ve stejném období předchozího roku. Celkové náklady 10 penzijních fondů činných v ČR v průběhu období od ledna do září 2009 dosáhly 9,0 mld. Kč, což byla hodnota o 53,1 % vyšší než v 1. – 3. čtvrtletí roku 2008. Celkové výnosy ve sledovaném období dosáhly 11,1 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 36,6 %. Finanční náklady penzijních fondů tvořily ve sledovaném období 74,3 % celkových nákladů a finanční výnosy 98,2 % celkových výnosů.

Rezervy důchodového pojištění vzrostly během 1. – 3. čtvrtletí 2009 na úroveň 196,0 mld. Kč. Ve srovnání s koncem 3. čtvrtletí 2008 tak vzrostly o 8,2 %. Přijaté příspěvky od účastníků penzijního připojištění (bez státního příspěvku) v 1. – 3. čtvrtletí 2009 představovaly 26,4 mld. Kč, což je o 2,4 % méně než ve stejném období minulého roku. Státní příspěvky činily 4,1 mld. Kč, tj. o 7,2 % více než v 1. – 3. čtvrtletí 2008. Vyplaceny byly dávky penzijního připojištění ve výši 17,3 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 37,5 %.

Celkový počet účastníků penzijního připojištění (měřeno počtem aktivních platných smluv) dosáhl k 30. 9. 2009 počtu 4 431 326 osob. To znamená nárůst oproti konci stejného období roku 2008 o 5,1 %. Z celkového počtu účastníků penzijního připojištění jich 4 337 047 bylo se státním příspěvkem. Počet příjemců penzí se od počátku tohoto roku zvýšil o 1 996 osob na 9 047.

V 1. – 3. čtvrtletí 2009 bylo ve všech penzijních fondech zaměstnáno v průměru celkem 493 fyzických osob, což představuje 2,3% nárůst oproti předchozímu roku. Průměrná měsíční mzda fyzických osob penzijních fondů dosáhla 46 031 Kč, tj. o 4,1 % více než ve stejném období roku 2008.